

HW 18,

M. M.

J. P.

H. Renzing

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
48.				49.		51.
52.						

15. Abriter Jan. 29/II 1905
Riga

Latv. PSR Valsts Bibliotēka
Inv. 52-30.794

61

D. J. L. 295.

Schwes Raksts taks Mahjas Henriette
Kenzing.

Wippa pätte irr rakstijuse:

Es esmu pees jimmuse kai 25 Juni 1782
kaidā wahz femmes pilsethijā. Manri
wezaki bij Pestitaja mihlotaji un wippu
wehleschana un luhgšana bij, lai Pestitais
agri wippu behornu jirdis ar sawu mihlestilu
pilditu un muks par sawu ihpafchunu
darritu. Wennes es jirdesju, ka mans Petrus,
zelloš gulle dars ka runnaja: mihlais Pe-
stitais, es Dewim sawus septin behornus pe-
tawas peetizigas Jēsus jirds leehu, waddi Tu
ikkathru ar tawu jipru rohtuzaur Jcho
Jihwibu, ka newens ne eet pasufšana.
Lchi luhgšana un taks affaras, ko wippsch
surklakt islehtje, man nā jirdi to katnogcha
nu eedofinaja, par weenu deewaliti jigu behr-
nu palikt un no ta laika es daudfreif weenu
kaktipuwusmekleju, kur es to no mihla Pe-
stitaja islukofjohs. 2

Kad Schus tohs statyus no Septitaja zee.
Schanas lassija, es Schli tikku kuytinatiks.
Ka Septitais tohs behornus, ko wezzaki wisp-
pam nodohd, pasanga, tas pee marnis parah.
dijaks. Es gaddu wezs buhdams, es grilbeju wee-
nu malhas gabbalu pa treppetunus augsthu
nest, un krittis atpakkal bes nekahdas eewa
noschanas. Septitâ gaddâ schidejohs weenâ kreb-
flâ un turrejju weenu behornu sawâ klehpi.
Es sahju to krehflu schutpohd, ^{un to argatjato} krittis apk abnt
Kahdâ pagralibâ eekschâ. Weena seewa to bij re-
ofejuse, schidjaks palijâ un man atraddi sch.
doht us ahni neem un to behornu manna kleh-
pâ bes nekahdas schahdes. Schi lassija: Deewa
engeli schohs behornus us rohtakum irr neffuschi
un pasargajuschu. Zittâ quisô wezzaki sawa dar-
ba dehl no mahjas bij isgahjuschu un man
weener paschu atstatjuschu. Mahke bij uswehli-
juse, lai es pulstkin jar katun ohyletum, Kas
pelnôs gullija, uzzuni appatjoh Kattli urhurri
naku. To grilbedams darniht, es Kahdas schalda
atneffu, bet pee atnefchianas Kahdas Lemmê

Kritte, us ko es ne lukkoju, bet uggumi uskuoni
naju un aigahju ar zitteem behneem fpek.
leht. Us reisi es kahdu fuesetue trohkon' ofir.
deju un aigahju ar ne deju, ka zaur katun
nahrittu fhatun fkaldahtun kas uggums lihof
fkaldu gubba' bij aigahju, fetri gubba degge
un arri kahdas zittas lekas, kas tur klahht bij.
Us mammu kleezset. anu nahburzi affknehje
un ar Deema palijutouggumi isoffinaja.]

Aftak' gadda' ka ilgafetana pehz fuettu kap.
fethanas fohki ofituna palikke. weena fhu.
da man ior neais niostama. Es gahju behni.
nos, un tur [us feenu] zello' onefdamees no
fessitaja isluhifjots, lai wihset man fuetki.
gu darritu, ka es gribbetu jawo muhseta
wippam weens paklaufijs behnns leht. Tur
man tahda habklahfethana us nahje, ko es
lihof fethim ne biju pasinnis. Zaur tahdatun
baudifethanatum mans behnribas laiks man
par weenu jautu preeka laiku palikke.

[wai juht arri, m. m. tahdu preeziju behnns
laiku warrat usrahidht. ?]

Kades tappu wezzaks, es arrijfan tappu leht.
praktiigs, par to fwehtu tappuchanu es wairs
ne behdajots un pasauls mitlestiba satze
mannā firds kustetes, jelsku es saanu wezza
ku dehl no atropusses gahidiji turrejots. Tanni
laikā es pirmoreisi abfirmu, kas irr leelkuliiba.
Bet mans Pestitais to derrilw ne lija isomir.
Jis, ko es sawā ahtotā gaddā ar l'impudliju us,
tāijs, un weenumehr pee mannas firds strah
daja, [weenreif wijsuwairak, Kades weenu per
Jehu apdohmajū: Do ofillumseem es sauzu-
grehki par mannim naht - es pasufchana
brauzu - ja Tu teofahit eefahk'. Es pehz to no
om. Pestitaja peedohschanu par mannū leekus,
libu islukidsejots. Gan škipri appehmots, to
lablu zeflu staigahk, bet grehks un pasauls
lufkes man aisweenamno jaunaruswahneja.
Bet komehr kas peektizis Sargz saanu rohtku
par mannim turēja, to es weenreif škadri
mannija. Es liju appehmes, us kahdahn
kahfahmaiseet un danzahk, bet ne grilbedau
zaur to saanus wezzakus apbehdinahk, es gei-

dijer, kamehr sehee liij gultâ. Danzaschanas
esafikkumâ man tahos jirds nemeens usnake,
ka estuklinus mahje fkeidsejohs, sawus wezge
kus mohdinâje, un wippeem sawus pahokahp.
Schonu Lazzijer. Sehee ar marnim methejaks
zeshos un Pessitajam pateize, ka wipfeh man
to grehtu zeklu ar ehokfeh keem liij ais kaisji.
Kotak laikâ es dau speif gahju weentulibâ
Pessitajam sawas behdar fuhoseju, un wipfeh
man sehehligi eepreezingja.

Es nungahju wakht aripa mahzilibâ pee muh,
ju zeeniga Mahzitaja, kas seho darbu ar tab
du swaidischanu darrija, ka azzis retti sawas
palikke. Suehtais Sam man tohs Pihbeles
wahrodus ishkaidroja man par seelweeprerzi.
maschanu. Samnis deenâs proekfeh eefuehtiti.
Schonâs es Kluffâ apdok masch anâ par Jewi
liju, jo tee wahrodi: kas nezeenigi ehon ofert,
tar Jew pascham to soh dilu ehon ofert man,
nu firdi z aufspeede. Es nungan kâ nezeenigo jüt
tohs, jo es sawas apschlichtanas ne liju peepid
dij, let mans smihkâis Mahzitais man

Skubbinaja pee Põhitaja greefkes, Kas lah.
deem orahhageem un betahjeem Jauu Jekch.
lastibas galdu effort Klahjis. An to Jirpigu
apfchljetharu, pafauli atfayrit un Jauu
Pehilotajam us muhshilun modaktes, es
29 April 1797 Jauu Kristibas derrilun atjan
naju un nu pironuifi Tefus meefu un affi.
mihaudiju. Tamm Juehtä stundä man lah.
dalal Klahjehama liij, ko mutte newar isnum.
naht. — Pet Deewam schehl Jethi laliba Klah.
Jehama ilgi ne pafkatweja. Pafauli man
mamas mochednigas dabhas dehl mihlija, un
es pafauli atkal eemihleju. Kad nu taks Kahr.
dinafchanas no ahropuffes wairajaks, esto Ja.
wam Mahjitajam Jazjiju, Kas man atbildaja:
ja es tew warretu us Prahfu draufi aisthel.
leht, kad tew Jchaks ahnigas Kahr dinafchanas
da ne warretu Klahit tiht. Jar to es preezajaks,
jo esto pafchu jaw Jem Jauwä findi liij wehlijas.
wezzahi Jazjija, Ra Jcheh, ja kas Põhitaja prahts
effaht, man lah praht Jchai Draufei gnilbe
tu nodokht. Kad es nu m. Põhitaju luhofepi.

lai wifsch man sawu mahtu zaur sawu
wahn du firs namu darritu, tades Prikbelé
Jehowahndu usschkithou: Kad Deewam pa-
sikke, sawu Dehlu parahdicht ecksch man-
nim, tades tuh dal ne kahdu padohmu ne
efonu ofehmis no meefas un affins. Us to tuh
linus Braklu draufi' ainsat' skija. Pet, Kad
gahmaka hij ainstelle to, manna Jehaubiza
fird man atkalgribbeja aspakk' at wilkt.
Esonu Pestitajam Jazziyu: Tu scho Kathroscha-
nu manna firdi' effi' moh din ajis, tew nu
arribuhs man palihofschit jrett mannu ne-
paklaufizu firdi'. Es atkal Deewa wahn du
uschkithou, un to wahn du dabbiyu: Es tew
darri chu par weinu spreesch amu gredfem
jo tew iesefonu is neefejis. Aggai 2, 24. No
Braklu draufes drihs ka pa' ainschana nab-
ze, Kaes wannet u tur nakkt. Es par to Pestitajam
firs niji pateizer, sawem draungeem
ar Deewu Jazziya, wey' ahi schkithou anas dee-
nâ ar firs niju luth' schanu Pestitajam nobelung
un Jehus man us to braklu weetu ainswaldija.

Eefakbuma, Kad Petrus lij alsakkal gahjis
es gottino fummis liju, bet Peflitais un
anammu lutyfchanuman to nafku alschmei
Pai 18. Webr. 1798 zaur uspenschannu par
Draufes lutzekli palikku, un no meeka
liju patroyents.

Tamm' preekã es kardu laiku ofikurajo, bet
pamafitim auyfpraktiba jahze zeltees,
unes par latibaku par keem zitteem kurzejohs.
Lind' palikke jo ilgaki, jo lutzfchaka, ta behr.
nijekhijs lutzfchanas fadraufschana ar
m. Peflitaju, un sneers ar Deewu fudde. Es
lahzu to wainu pee zitteem meklecht, un
ne pee lewis. Es preekfch zitteem ar fannu gob
digu gahjummugribbeju nahditees. Bet eekfch
kardas pascht aif nas lutzfchanas snammã
Lind' mettiba mett Peflitaju jahze zeltees,
wippa wahnã, kas man preekfchlaitkã lij
elangs un gahrã, man nu lij par gekkiluu
un apgretziluu. Man Peflitaja wains ne was
jadfija, un es behdigã lutzfchanã eekritku,
Lew pascht am par nafku luhdams.

Kahd's wakkan' es ar apshetdinater firdi par
sawu klafschanw dohmaju un juttoks Ká
Kahd's zilweks, Kaspar piiruju Kaiza un jo
ilgaki, jo fildaki eekriht. Tades zaur swetke
Parra apgais mofschanw redseju ka wiffa man
na darrifchana nekas ne effcht. Es atkaf ee-
drofchinajots, ar sawu lukfchaww pee Pest-
taja greeftees, foz naputj Sa mees: woi Tu
wehl weenpeif pahr mannim gribbi apfchet
Eotees un sawu pasuddufchu behrou peerpent,
woi gribbi man no tawa waija nofkuunt? Do
es gam luktupelnij's, bet darrifchz sawas
fcheklastibas. Us do mans peetizig's Pestitais
man sawu peedafschanw dewe firdi' Sajust,
mannu firdi no jauna ar sawu mihlestibu
fildija un es fewim wiffa nopelnu warre.
ju peelithofinakt. Bibbeli usfchkindams,
es to eepreezinafchanas wahndu eizgahju:
Kalmi atkafpfees un pakalmi fchaulifees,
bet manna fcheklastiba no fewim ne at-
Kafpfees, un ka derribamanna meera ne
fchaulifees, Sakka kas kumpstaws apfchetlo

tais. Tas wahnd's liij' ka' ahrstarnas jahles
pneeksch mannu wahjij' siidi. Sauna miik
lestiba un urtiziba us mannu Pestitaju
lahze zeltees, un es par wiffatnu sawatnu
waj'asjibatnu, aari par katnu ahrijatnu ar
wippuwarriju farumatees. Wiisch man
schetliji paklausija. Weenâ wakkarâ es
wippom sazziju: miiklais Pestitais man
rihta puff dubel waj'aja un ta nanda
mannon nau, palihof man. Usto es meeri.
gi gahju gultâ. Tanni nakti leels sneegs
us natze un no rihta ta meiku mahfu
namma Sneeschneeze anan prassija, woi
es gribletu to sneegu, kas pneeksch nam mu
liij' sakratjees, nomest. Es to darlu tuhlin
padarriju, un kad tar liij' padarrihts, kad jeb
man dewe puff dubel un lablu brohtkafu.
Es zaur scho palihofibu ka' pahropent's liij',
gahju weentalibâ un Pestitajam siisnigi
pateizu, wippom anschlid'ans, ka es nu eeksch
wiffatnu lietatnu us wippu luehshacht palais'tees.

[Tahwá mihlá un weenteejigá sadrauwescha,
ná ar sawu Pestitaju es palikke labbu laiku,
un wehlejohs, kaut nekas no taks man ne
afsch kirtu. Weens perst man gauschi pee
siós gatje, un ká' marnas dot mas isazzi.

ja: Gaischums appaismo man
ak dohd pasch affischan'
Sew pascham esnu aischlechts
un kach's es esnu aischlechts,
Pet do es gar sinne,
Ka tah's pat's wairs ne esnu,
Ká' liju wezz á laiká,
Somehr es ne leedfu
Ka wehl ne esnu tah's,
Ká' grilb saws schrechliz mah'ts.]

Es Pestitaju ^{uni} peclutofejir, lai wünsch man
appaismo tá, Ka es wüppu un sewi paschu
wair ak mahzitol's pascht. scho lutzschamus
wünsch ann' drits paklausija.

Manna siós samaitaschara manni m
me skaidri nahdjahr. [Meysa Karrojer mett

So garru un garr mett to meesu. Tas irr ween,
Stijns Karfch, Kur leela sechehastiba waijaga,
ja gribbam uwahrecht. Man ofissi lij ja
affihst, ka zaur ahdama krittumu zilweku
dabba ofissi irr samaitata. Es dabbiyu pa-
sitt, ka pee zilweka no galwas loko of katjahm
netahda wiffeliba naw un tas man dau spuy
karfkar affaras irspeede. So gribbescham, no
gretku darrifchamas naturrekes Pffitais
man gan lij usturnejis, bet tas spretks us to
man peetrutzge. Setz to es deenâ un nakti
Pffitaju peeluk ofeju. Kathureif man lij
labba klafschana, zittâ neise atkal tahda
grubka, ka es wehlejoh, kaut ne luktus ofim.
mis] ^{went} Manna firdi lij dallita, weena dafila
peederrija Pffitajam, ahtra weenai ekah.
rafchana, Kuppai es liju nadeweer, un zaur
to leels nemeers manna firdi nahze un it.
deenâs wairgahs, ka pehdeji arri ka ofihwa.
Schana pee Draufes, par ko es smetfchblai.
Ka liju peezajees man par nafte jalikke.

Es warobuht athal luehtugahjis profjäm,
ja Pestitaja nothka man ne luehtu kuone.
juse. Es sauu siods Klatschamu neweenam
ne Jazrijus, dahmadams, ja kee zitti mannu
flikkamus dablu finnaht, tad man ofiks
profjam, un te manna auyfpraktiba ne
warpanest.

[Langajt m. mahsar tahidä jukfethanä un
nemeenä weena dwehjele war eehnist, Kad
sidi ne gnihl Pestitajam wiffai nad ohd,
het weenu dattu ween un ahnu eekahro.
Sethanatom. Langajtees no tahidas siods dalli
Sethanas. [Ehi Mahsa wehl Skahfka.]

weenä wakkara, refoimadama kur luehtu
glehbtees, es kahdu Klaffu Kaktipuwirme-
kleju, un sauu Pestitajir Skipri pefsaugu,
lai wiffch sauu affinu dehl, Ke arri meekfob,
man effcht irlehjis, wehl weenneis par man
nim ayschehlakohs, un man jehs naffu at,
yemku. Wiffch man ou weenu Mahsa
pewedde, ar Kuppures drohjetri par sauu

Ji'od Klafschanu warneju isounnahrt.
Setri man aklilleja: Mihta Mahfa! greefes
drohjetri ar wiffatm Jawatm lchdabm per
Pefitaja, jo wiffch tew mihta, un ne grilb,
ka tu eefch tahda nemeena un mohtahm
ofihwaji. Meht wiffi' no dabbas effam leeti
grehzineeti; Kam naw fpehts, ko grehtu us.
wahrecht; bet wiffch ko grehtu lahfu us fe.
wim fchmis un delojis. wiffch nu tauw
Ji'odi grilb, lai iir zik flikta. Es nu atkal
jaunu drohjetribu fchome, Pefitajam wiffai
nadewahs par mohtu lohni; un meers un
labla Klafschana atkal nahje Ji'odi. Mutte
ofeedaja flawas ofefmas, un es wehlejots, Kant
es wiffus zilwekus pee tahdas lablas Klafsch,
nas warretu peeest. Bet Kad pehy Kahdu
laiku fetri labla Klafschana prahngahje,
es m. Pefitaju pecluhofeju, lai wiffch man
nahda, zaur ko tas effcht nahjis. wiffch man
nahdja, ka waja ofeja wippa fche klafkibu
eefch Kluffibas un profemmitas laudicht,

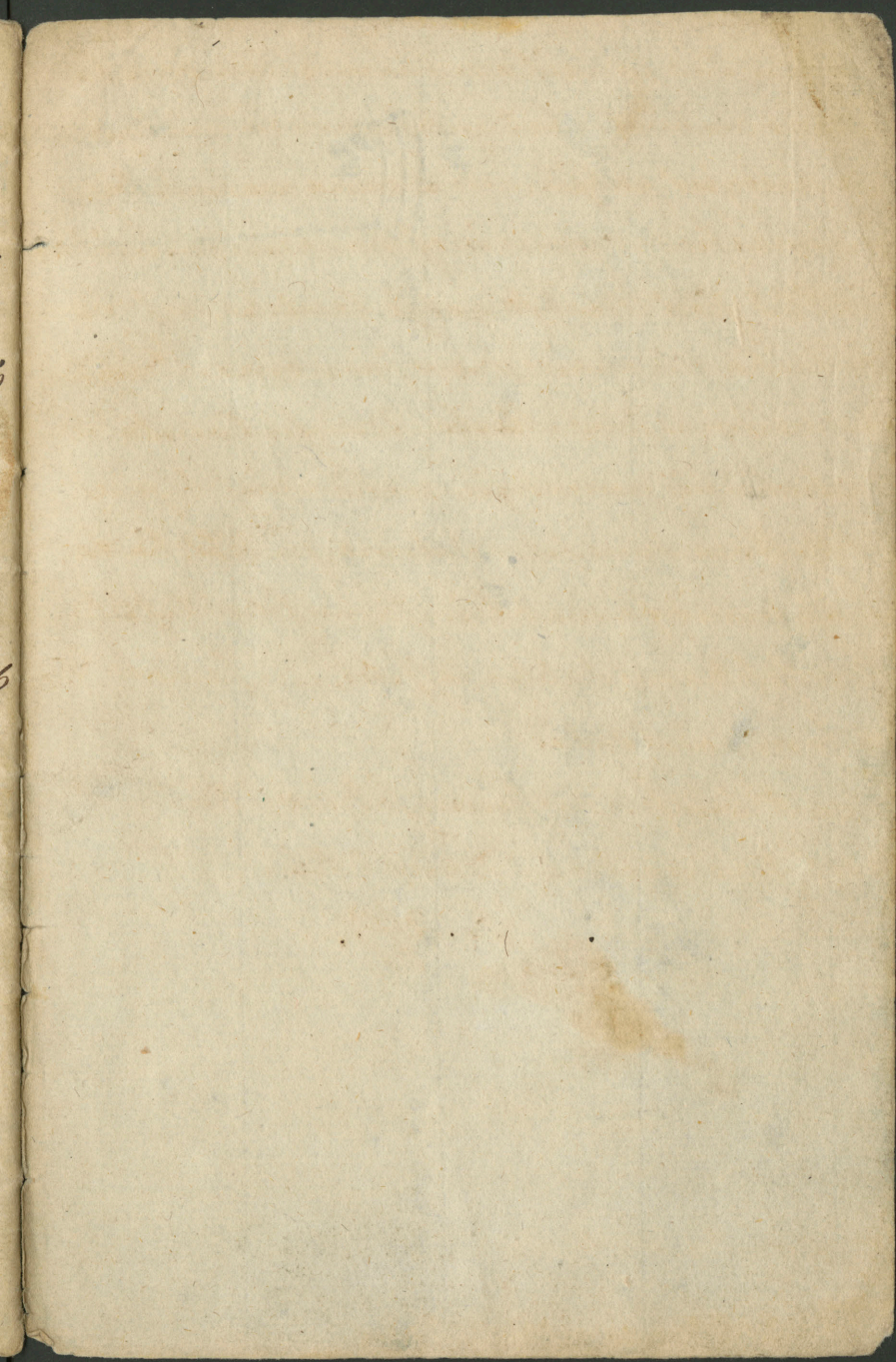
Kä weenreij Maria. Es nu dabbuju affiht,
ka wiffa jehi pahobaudijehana ne luj kadehl
pah mannim nahkufe, ka es taptanofah.
dits, het laies palikhe pafem milä un pafeh
affihjehana un ihdeenäs atkalpee Tefli-
hajagreeshtohs. To es nu peetizziji darruju.
un wiffch mannim kahdä dahngä fteindä
to apfezeleja, ka es wiffpa ihpafekum es-
fahht, mannam garna ayyim nahki damed,
un to eepreezinafchanas watindu fazzidams:
opemmes drohshufirdi, manna meita!
kawi gretki kewim irr peedakti ej ar meenit.
Tas notikke kamm nahki fhaup 12 un 13 Au-
guft 1802. Ka es kamm nahki efom juttis
to ne waru aprakfliht. Es manna Teflitaja
naglu nekkäs fawu fchehlaflibas is neffefcha
nu warreju laffiht un nu ar fahwilu ap-
leezinahht. Tafeefi es wiffas leetar par fkat.
di kurnu, kaks warren augkas affihjehanas
kristus Jefus manna kunga deht, es ar
wiffpu juttahs faweenotus, fhanpiba waur

ne liji. No ta laika es jawu zeltu gan ko
weena nabbaya, bet afsche klata grehzi nel
ze preezi zi gahji, in Deewa wahnd's liji
mamas fi'ds ee preezi in afschans un garriba.

1805 fctri Mahja gahje lauliba; bet no
ta laika nu wairs nau jaruma. Ieskittais
pee wiipras jaw Meiku Mahju Kahnta te
mekhki liji panahzi, us ko wiipfch pee
ikkattnas dwehfeles datma, mahki; ka ta
eckfch wiipfa waktiin jawu fchehlaftibas
isreefch anu dabilu lassicht, in jawam Gles
bijam nadchoahs.

Kaut wiipfch pee juns fchimun Kahnta
arri fcho mekhki panahkw.

J. J. G. 277.

[10.-]